Märts 2008, laupäeva öö vastu pühapäeva

Hetkeks kostis justkui linnu kraaksatus, siis jäi kõik vaikseks. Keha tema embuses muutus raskeks ja ta nägi vannitoa peeglist, kuidas naise pea kuklasse ta rinnale langes. Ebaloomulikult tahapoole kallutatud, suletud silmadega ja suu lahti – nagu oleks naine bussis uinunud. Ebamugav asend vist äratab ta varsti üles ja siis uinuks ta jälle, ärkaks, uinuks, ärkaks … Aga ei, lahtine lõikehaav üle kaela ja veri, mis sealt üha aeglasemalt välja nirises, tõestas midagi muud. See naine ei ärka enam kunagi.

Ta pühkis jahimehenoa tera naise teksade vastu puhtaks ja pani kraanikausi servale. Seejärel haaras naise pingutuseta sülle, parem käsi tolle põlvede all ning vasak selja ja kaela taga. Kandis hapra keha üle vannitoa läve tuppa, kus asetas selle ettevaatlikult kahe magava lapse kõrvale voodisse. Vaikselt ja sihikindlalt läks ta tagasi vannituppa relva tooma. Tüdruk, kes magas oma ema ja pisut vanema venna vahel, virgus voodi liikumisest veidi, nuuksatas ja hakkas pöidlaga suud otsima.

Samal hetkel, kui põial sihtkohta jõudis, oli mees jahimehenoaga tagasi ja lõikas sekunditki kõhklemata tüdruku hapra kaela üheainsa liigutusega läbi. Tüdruk ei teinud ühtki häält, kostsid vaid tema vanema venna rahulikud hingetõmbed. Mees ise ei hinganud üldse. Ta seisis paar sekundit liikumatult paigal ja vaatas ta väikesest kehast voolavat verd. Liikus mõne kiire sammuga teisele poole voodit, kummardus sügavalt magava poisi kohale ja lõpetas lõikega üle kõri ka tema noore elu.

Teisipäeva hommik

Esmapilgul arvas kriminaalkomissar Conny Sjöberg, et nad magavad – võluvalt armas väike tüdruk, põial suus, ja tihedalt tema kõrval täiesti lõdvestunult selili poiss. Kuid nende pea ebanormaalne asend keha suhtes tõi ta kiiresti maa peale tagasi. Kui silmad hakkasid pimedas harjuma, suutis ta eristada suurt hulka verd, mis nüüd oli linadel ja kolmel kehal ära kuivanud. Lahtilõigatud kaelad olid rohkem, kui ta tegelikult taluda suutis, kuid Sjöberg sundis end õudset stseeni peaaegu minut aega jälgima, enne kui pilgu ära pööras. Poiss võis olla viieaastane, umbes nagu tema enda Maja, tüdruk veidi noorem, võib-olla sama vana kui Sjöbergi kaksikud pojad. Tema kõrvale astus Jens Sandén, selg surnukehade poole. Ta rääkis vaikselt, kummardus veidi ette, suu nii lähedal Sjöbergi kõrvale, et too tundis sõnu oma nahal.

„Nad saavad vähemalt koos olla."

„Mis sellise peas küll on, kui …"

„Vaatame seda nii," katkestas Sandén teda. „Ema ja lapsed surevad koos."

„See pidi kiiresti minema," pomises Sjöberg. „Kui lapsed magasid, siis ei saanud nad midagi märgata."

Petra Westmanil õnnestus ruloo laksuga üles lasta. Sisse tulvas hall märtsivalgus ja nende silme ees paljastus tuba nüüd selgelt. Sandén heitis pilgu voodile.

Kumbki lastest ei olnud teki all. Mõlemal oli seljas pidžaama: poisil punane, mille pükse katsid mustad ämblikuvõrgud ja rinnal

oli Ämblikmehe pilt, tüdrukul helesinine väikeste kaisukarudega. Naisel olid jalas teksad ja seljas valge taljes triiksärk, selle all topp. Jalad paljad, varbaküüned kaetud värvitu lakiga.

„Vannitoas on palju verd," lausus Sandén avatud ukse poole viibates. „Ja põrandal kogu tee voodi juurde."

„Esmalt tappis naise," nentis Sjöberg. „Kui lapsed naise voodis magasid. Siis tõi ta siia. Pole näha, et oleks tülitsetud. Aga miks ta lapsed tappis, kui nad niikuinii midagi ei näinud?"

„Ehk nad *teadsid* midagi," pakkus Sandén.

„Kire- või suhtedraama võib-olla. Kas peres on mõni mees?"

„Noh, ukse peal on kirjas Larsson …"

„Ja nad ei näe välja nagu Larssonid," lisas Sjöberg.

Nad keerasid korraga voodi poole. Kõigi kolme mustad läikivad juuksed ja elutusest hoolimata kaunilt voolitud asiaatlikud näojooned tõestasid päritolu Rootsist kaugel.

„Võib-olla Taist?" pakkus Sandén.

„Võib-olla."

Öökapil oli avatud raamat ingliskeelsete lasteluuletustega:

What are little boys made of?
Snips and snails, and puppy-dogs' tails,
that's what little boys are made of.
What are little girls made of?
Sugar and spice, and everything nice,
*that's what little girls are made of.**

---

* *Millest küll on tehtud väikesed poisid?*
Tiigrist ja konnast ja kutsika hännast –
vaat millest tehtud on väikesed poisid.
Millest küll tehtud on väikesed tüdrukud?
Suhkrust ja jahust ja maasikavahust –
vaat millest tehtud on väikesed tüdrukud. (ingl k. Tõlkija.)

„Naine võib olla adopteeritud," lisas kolmekümnendates eluaastates kriminaaluurija assistent Jamal Hamad, kes kükitas vannitoa ees ja uuris kuivanud vereloigu servas midagi jalajälge meenutavat.

Ta tõusis püsti ja vaatas oma ülemustest kolleegide poole.

„Esikus ripub riidepuul käekott," jätkas ta. „Kas viskan vaikselt pilgu peale ja vaatan, kas me saame naise tuvastatud, et Einaril oleks, millega tööd teha, kuni Bella valmis saab?"

Gabriella Hansson ja tema kriminalistid ei olnud veel kohale jõudnud, kuid Sjöberg teadis, et nad on teel. Ta usaldas oma instinkte ja soovis alati, et nii tema kui ka meeskonnakaaslased saaks kuriteopaigast arusaama enne, kui kriminalistid koha täielikult üle võtavad.

„Tee seda," vastas ta täiendavaid juhiseid lisamata.

Ta usaldas Hamadi väga ega arvanud, et tuleks rõhutada, kuidas too peaks kuriteopaigal käituma.

„Muide, kus Einar on?" küsis Sjöberg.

Sandén kehitas õlgu.

„Ei tea," vastas Hamad juba teel esikusse.

Sjöberg astus ettevaatlikult magamistoast välja, hoolitsedes, et ei paneks jalga sobimatusse kohta, kuigi kingadel oli kate peal. Läks läbi esiku kööki, kus seljaga akna poole seisis Westman ja vaatas ruumi.

„Mida sa näed, Petra?"

„Eelkõige näen ma ohvriks langenud lapsi," vastas naine masendunult. „Jälle."

Sjöberg oletas, et Petra mõtted rändasid tagasi selle väikese poisi juurde, kelle ta poole aasta eest põõsast oli leidnud. Sjöbergi enda mõtted peatusid tüdrukukesel vannis.

„Ma näen üksikema," jätkas Westman. „Segaduses naist, kes on rahalistes raskustes."

„Norra Hammarbyhamneni ühistukorteris? Siin maksavad need miljoneid."

„Jah, ma tean, et see ei klapi. Aga muud jõukust nagu ei paista. Külmkapis ja sahvris on vaid kõige vajalikum. Kõik siin on odav: riided, mööbel, kodutarbed, hügieenivahendid. Mööbel on tagasihoidlik, võiks öelda. Peaaegu üldse pole nipsasjakesi. See ei paista valmis välja. Sina näed ju sama, Conny?"

„Miks sa arvad, et ta oli üksikema?"

„Just seetõttu. Sest siin pole üldse kodune. Ta ei tahtnud siin olla. Ta kuulus kuhugi mujale."

Kui kriminalistid Gabriella Hanssoni juhtimisel kohale jõudsid, oli Sjöberg Trålgränd 5 korterist väljunud ja seisis hoovis.

„Tere, Bella," ütles ta.

„Sa näed väsinud välja."

Naine ei peatunud, vähendas vaid veidi kiirust, kui politseinikest möödus.

„Seal on lapsed. Igal pool veri," hoiatas Sjöberg.

„Õnnetusjuhtum?"

„Kindlasti mitte."

Naine kiirendas taas sammu ja ruttas edasi, natuke kummargil raskete kottide tõttu ta mõlemas käes. Sjöberg pööras ringi, sörkis tagasi ukse juurde ja seda naisele avades tihkas esitada ettevaatliku palve:

„Vajame kõike, mis võib midagi selle naise kohta öelda. Isikutunnistused, aadressid, arved …"

„… fotod, tšekid, kirjavahetus ja nii edasi," täiendas Hansson. „Need on sul enne nelja laual."

Sisse lipsata jõudsid ka kohtuarst Kaj Zetterström ja üks tema kolleeg, enne kui Sjöberg ukse nende selja taga kinni

pani ning sammud alla Hammarby kanali ja mõne kvartali kaugusel asuvasse jaoskonda viiva jalutusraja poole seadis. Ta ei kiirustanud, et järele jõuda kolleegidele, kelle selgasid ta läbi vihmapiiskade umbes saja meetri kaugusel aimas. Tahtis veidi oma mõtetega üksi olla, vähemalt nende nelja minuti jooksul, mis kulus tal jõudmaks aadressile Östgötagatan 100.

Teisipäeva pärastlõuna

Mõni tund hiljem istusid Conny Sjöberg, Jens Sandén, Petra Westman, Jamal Hamad ja pikakasvuline prokurör Hadar Rosén – tavapäraselt hallis ülikonnas, valges särgis ja lipsuga – sinises ovaalses ruumis laua taga. Sjöbergi üllatuseks osales koosolekul ka politseiülema asetäitja Gunnar Malmberg, kes tahtis ülevaadet, kuidas selle tähelepanuväärse juhtumi puhul tööd korraldatakse. Püüdes hetke tõsidusest mõjutatud näole naeratust manada, tervitas Malmberg igaüht eraldi ja Sjöberg märkas kergendusega, et isegi Westman näis olukorda arvestades loomulikult rahulik. Malmberg ja Westman kohtusid vist praegu esimest korda pärast poole aasta eest juhtunud ebameeldivat intsidenti, kui Malmberg politseiülem Roland Brandti korraldusel oli enam-vähem käskinud Westmani tööleping üles öelda. Käsk oli seotud Brandtile Westmani e-posti aadressilt saadetud ebatsensuurse e-kirjaga, mille puhul Sjöberg soovis, et ei oleks pidanud seda kunagi nägema. Kuid nüüd oli kõik mõlemalt poolt ilmselgelt unustatud ja andeks antud, mis oli hea, sest siin omavahelisteks vastuoludeks ruumi ei olnud.

„Bella arusaadavatel põhjustel ei tule," alustas Sjöberg, „küll aga on ta meile saatnud hulga materjali, millega saame töötada."

Ta hoidis käes läbipaistvat kilekotti, kust paistsid mitmesugused paberid, pass ja paar postkaarti.

„See naine on kuradima kiire," nentis Sandén.

„Jah, selle eest oleme tänulikud."

„Kus hea härra Eriksson siis täna on?“ küsis Rosén ja vaatas ringi, kerge naeratus suunurgas.

„Tundub, et temal on täna vaba päev,“ vastas Sjöberg. „Kas keegi on teda näinud?“

„Äkki Einaril on puhkus?“ küsis Sandén muiates. „Suusareis Itaaliasse võib-olla?“

Hamad laskis kuuldavale vaikse naerupahvaku. Kujutluspilt, kuidas kättesaamatu Einar Eriksson, kes harva oma laua tagant väljus, korraga suusatama kukub, oli tõepoolest naljakas. Westman noogutas ja naeratas Sandénile nõustuvalt, Sjöberg aga ei teinud vähemalt pealtnäha väljagi.

„Noh, kahju muidugi,“ ütles ta. „Meil läheb teda vaja.“

Ta tõusis püsti ja läks valge tahvli juurde, võttis aluselt vildika, kirjutas *Catherine Larsson* ja kriipsutas alla.

„Catherine Larsson, neiuna Calipayan, 34-aastane, sündinud 1973. Lapsed on tõepoolest tema omad, nende nimed on Tom ja Linn Larsson, vastavalt neli ja kaks aastat vanad.“

Ta luges käsitsi kirjutatud märkmepaberilt maha ja kirjutas infot samal ajal tahvlile.

„Korter, kust nad leiti, kuulub naisele. Ta on pärit Filipiinidelt, Rootsi kodanik alates 2005. aastast, elab Rootsis alates 2001. aastast, abielus Christer Larssoniga, sündinud 1949, kes on ka mõlema lapse isa. Ta on registreeritud teisel aadressil, nii et koos nad vist ei elanud. Naine oli mehega samale aadressile registreeritud kuni 2006. aasta juunini, siis kolis aadressile Trålgränd 5.“

„Millega ta leiba teenis?“ küsis Rosén.

„Lapsed läksid 2006. aasta augustis lasteaeda ja sellest ajast peale oli naine töötukassas arvel. Enne laste sündi töötas lühiajaliselt koristusfirmas, kust ta neli kuud hiljem *töö vähesuse*

tõttu koondati. Paar kuud hiljem sündis esimene laps, Tom, nii et see võis ilmselt kaasa aidata."

„Kas korter kuulus talle?"

Sjöberg noogutas.

„Töötu filipiinlanna jaoks päris kallis elukoht," märkis Rosén.

„Jah, seda peame uurima, kuid ta on ju … oli ikkagi endiselt abielus."

„Pakun, et talle maksti koristamise eest mustalt," sõnas Sandén. „Niimoodi teenib kuradi palju raha. Tal võis enne siiatulekut ka raha olla, sest pole raske arvata, millega ta sünnimaal elatist teenis."

Sjöberg hõõrus rusikaga silma ja ohkas alistunult.

„Äkki proovime teaduslikumalt läheneda …" püüdis ta öelda, kuid Sandén märkas ta silmis lõbustatud helki.

„Keegi peab välja ütlema selle, mida kõik mõtlevad," ütles Sjöberg tehtult solvunud žestiga. „Aga loomulikult, olgu see juba tuntud info nüüd järjest välja kaevatud."

Samal hetkel märkas ta, kuidas üle Sandéni näo libises vari, kolleegi ilme muutus korraga täiesti halliks. Sjöberg jäi vait ja üritas kiiresti tema tervislikku seisundit hinnata – see oli reaktsioon, mis arenes välja pärast seda, kui Sandén oli poole aasta eest insuldi tõttu äärepealt elu kaotanud. Ei tea, kas Sandén tema muret ka märkas, aga kohe oli jälle platsis rõõmsameelne Sandén.

„Meie sinuga võtame Christer Larssoni," ütles Sjöberg, nagu poleks midagi juhtunud, ja osutas oma vanale relvavennale. „Jamal ja Petra käivad inimeste ukse taga," jätkas ta. „Jens liitub hiljem. Mina vaatan selle koti sisu läbi ja mängin Einarit, kuni ta tagasi on. Kas on küsimusi?"

Tema pilk liikus ühelt teisele.

„Mul on tunne, et Catherine Larsson elas lastega üksi ja meest ta elus ei olnud," ütles Westman.

„Mul on tunne, et tal oli mingi mees," lausus Hamad.

Westman heitis talle hapu pilgu.

„Kurat, ta oli ju abielus," sõnas Sandén.

Sjöberg tõstis pliiatsit hoidva käe.

„Mida sa silmas pead, Petra?"

„Võib ju eeldada, et suhe selle Christer Larssoniga oli lõppenud, kuna ta sealt ära kolis," alustas naine. „Ma ei näinud mingeid märke, et seal mingi mees oleks käinud. Ei riideid, vannitoas mitte midagi, ja siis see asi, Conny, millest ma sulle rääkisin: korter oli kuidagi nii isikupäratu, sisekujunduses puudus hing. Mul on lihtsalt selline tunne."

„Kaks asja," ütles Hamad. „Esiteks, tal oli ikkagi kaheinimesevoodi."

„See võis tal olla ka laste pärast," torkas Westman. „Võibolla talle meeldis, et lapsed tema kõrval on."

„Või siis meeldis *lastele*, et *ema* nende kõrval voodis on," nõustus Sjöberg, nähes vaimusilmas ennast, Åsat ja viit eri vanuses last nende endi laias voodis.

„Põhjus võis olla ka praktiline," jätkas Westman. „Naine võis voodi kolides kaasa võtta. Kaheinimesevoodi ei ütle meile midagi."

„Teiseks," jätkas Hamad häirimatult, „oli esikus riidepuul tegelikult üks meeste suuruses roheline kampsun."

Sjöberg kergitas kulmu.

„Üks pääsuke ei too veel suvesooja," ütles Westman. „Tõenäoliselt käis Christer Larsson neil aeg-ajalt külas."

„Aga meetod," sõnas Sjöberg. „Mida see meile ütleb? Vägivaldne, verine, jõhker. Viha? Kättemaks? Kirg?"

„Ilmselt otsis lapsi," arvas Hamad. „Miks ta muidu neile kallale läks? Nad tundusid ju magavat."

„Kas nad magasid, seda me ei tea," vastas Sjöberg. „Seda peab meile selgitama Zetterström, aga ma nõustun, et sellele viitavad paljud asjad. Kui naine tapeti vannitoas, siis pole eriti loogiline, et lapsed lihtsalt voodisse oma korda ootama jäid."

„Võib-olla tapeti kõigepealt nemad," jätkas Hamad, „kuigi pole tõenäoline, et ta seda selles järjekorras tegi. Naine oli küll vannitoas … Nad võisid ju üksteist tunda. Igatahes arvan mina, et ta otsis lapsi. Ainult lapsi või nii ema kui ka lapsi."

„Kas tegu on mehega?" küsis Sjöberg.

Kõik laua ümber noogutasid.

„Me ei räägi siin pisikesest taskunoast," ütles Sandén. „Pidi olema korralik asi. Ja tapatöö vannitoas peab olema mehe tehtud. Ilmselt hakkas Catherine Larsson päris kõvasti vastu, kuigi oli üsna väikest kasvu. Minu ettekujutust mööda naine oleks torganud. See on mehe töö. Tugev. Otsustav. Külmavereline."

„Nõus," ütles Sjöberg. „Aga miks tappa kaks väikest last? Jens, tahad sa välja hõigata mõne eelarvamuse, siis mina pääsen."

„Sest ta on laste isa ja kogu sellest jurast tüdinud," vastas Sandén heasüdamlikult. „Või ta soovib, et ta oleks laste isa, ja on kogu sellest jurast tüdinud."

„Kes politsei kutsus?" küsis prokurör.

Sjöberg kiikas paberile käes.

„Seda tegi naaber, Bertil Schwartz. Catherine Larsson oli hommikuks pesuköögiaja broneerinud, aga ei ilmunud kohale. Schwartz helistas tema ukse taga, et küsida, kas võib naise aja endale võtta, kuid keegi ei avanud. Ta kirjutas naisele sõnumi paberile ja hakkas seda ajalehepilust sisse lükkama, kui tundis ebameeldivat haisu, vaatas luugi vahelt sisse ning nägi põrandal

verd. Siis helistas politseisse. Kontrollige üle, kas see pesuköögi-asi vastab tõele."

Viimane lause oli suunatud Hamadile ja Westmanile. Sandénile ütles ta:

„Sina võtad ka laste lasteaia. Aga kõigepealt peame hakkama saama Christer Larssoniga. Alustame sellest, ja homme samal ajal kohtume siin uuesti."

*

Hämaruses ettevaatlikult küljeli heites püüdis ta selga säästa. Aknaava kaudu räpase kraanikausi kohal tükkis sisse viirg hilistalvist valgust. Kui ta valguse poole vaatas, muutus kõik muu ruumis mustaks. Ta eelistas näha end ümbritsevaid esemeid, seega keskendas pilgu purkidele riiulil. Vaatas, kuid ei näinud midagi. Tema mõtetes oli *mai, ammu möödunud päikesepaisteline kevadpäev. Ta seisis teise korruse elutoa akna juures ja hoidis abikaasal ümbert kinni, vaadates all hoovis mängivaid naabripoisse. Õhuaken oli avatud ja valgeid kardinaid lehvitas tuul. Muide, kas need olid tõesti valged või olid kõik mälestused sellest päevast kaetud mingi piimvalge uduhõlmaga?*

Kui ei oleks käimas olnud istutusprojekti, siis oleksid nad võinud istuda rõdul. Toolid ja laud olid kenasti kokku pandud ja vastu seina toetatud ning betoonpõrandat katsid ajalehed. Ajalehevaibal lebas poolik mullakott, selle ümber seisis virnas kümmekond lillepotti ja paar kasti taimedega. Rõdult leviv mulla lõhn segunes alt hoovist tulvava värskelt niidetud muru lõhnaga.

Oli laupäev ja mõned vanemad lapsed olid hõivanud kõik kiiged, nii et kaks väikest poissi pidid esialgu leppima liivakastiga. Hajameelselt kühveldasid nad väikeste labidatega kuiva liiva ja

heitsid aeg-ajalt pilke kiikede suunas. Suurematele lastele läheneda nad ei julgenud, kuigi ema nende kõrval pingil ajakirja sirvis.

„Kas sa tahad selliseid?" küsis mees käega mööda naise selgroogu libistades, kuni jõudis pehmete juusteni kuklas.

„Ei, ma tahan selliseid," vastas naine, keeras end mehe poole ja sikutas teda põsest. „Aga väiksemaid," lisas ta naerdes.

Mees pani käed naise ümber ja surus ta enda vastu. Nad seisid mõnda aega üksteisele midagi ütlemata. Mehe pilk peatus jälle väikestel poistel liivakastis, kuni mõlemad korraga püsti tõusid ja jooksid millegi poole tema vaateväljast eemal. Paari sekundi pärast tulid tagasi, sikutades teine teisel pool kaasa isa. Ema tõusis püsti ja ütles isale midagi. Naine rullis ajakirja kokku ja hakkas neist eemalduma. Hüüdis poistele üle õla veel midagi argist, tavalist, siis kadus tema poiste ja poisid tema silmist. Mees mõtles – mitte praegu, aga hiljem –, et ema ei kallistanud oma lapsi, ei suudelnud enne lahkumist nende punaseid põski, ei silitanud nende juukseid ega öelnud, kui väga neid armastab. Siis mõtles mees, et jah, kell on peagi kümme, naine peab minema juuksurisalongi tööle.

„Sul kõht koriseb," ütles naine ja vabastas end mehe käte vahelt. „Tule, teeme hommikusööki."

Naine praadis muna ja peekonit, mees kattis laua. Aknast nägi ta, kuidas vanemad lapsed kiiged lõpuks vabastasid ja pisikesed naabripoisid need ruttu üle võtsid. Isa oli pingil saanud seltsiks teise mehe, nad ajasid juttu ja kehakeelest oli aru saada, et nad on juba tuttavad.

Nad sõid laupäeva hommiku hilise eine, jätsid nõudepesu pärastiseks ja pugesid veel natukeseks voodisse. Enda ja köögi tegid korda alles poole üheks, seejärel panid töökindad kätte ja jätkasid rõdul oma istutusprojekti.

Siis helises uksekell.

*

Sõnagi vahetamata läksid nad kõrvuti tagasi Trålgrändi naabreid küsitlema. Paar korda tegi Hamad jõuetu katse vestlust algatada, kuid Petral polnud tuju teatrit teha. Teha nägu, nagu poleks midagi juhtunud. Seda meest polnud tema jaoks enam olemas, inimesena enam mitte. Politseinikuna, jah. Sjöberg pani nad pidevalt kokku, suunas sama ülesannet täitma, ja Petra oli professionaal. Emotsioonidel ta oma tööd kunagi mõjutada ei lase. Miski aga ei ole enam nagu varem. Lihtsalt polnud võimalik kustutada seda, mida Hamad temaga oli teinud. Ja teiste tüdrukutega videotel Peder Fryhki keldrist.

Oli enam-vähem ära tõestatud, et kaamerat oli hoidnud just Hamad. Tema oli veennud Petrat Clarioni baari minema ja saatnud ta otse vägistaja Fryhki embusesse. Hamad oli salaja võtnud Petra uksekaardi, meelitanud ta Pelikani, sundinud talle sisse hulga õlut, läinud Petra kaardiga jaoskonda ja saatnud politseiülemale erootilise e-kirja. Petra e-posti aadressilt ja tema arvutist, mille parooli teadsid ainult tema ise ja vägistajad. Roland Brandtile saadetud pildi oli naine leidnud ka Hamadi enda arvutist.

Ja kui sellest ei piisa, siis võis Petra iga hetk esitada mustvalgel kinnituse, et tema kahtlustel on alust. Håkan Carlbergil Linköpingi kohtuekspertiisi kesklaborist olid olemas nii sõrmejäljed kui ka DNA Sellelt Teiselt Mehelt, keda Petra oli nimetanud nii enne, kui too nime sai. Sellelt Teiselt Mehelt – sellelt, kes hoidis kaamerat, kui Peder Fryhk uimastatud ja teadvusetuid naisi vägistas, sellelt, kes ka vägistas, aga ennast kunagi filmida ei lasknud ega kunagi ohvritele mingit mälestust ei jätnud.

Kuid Petra ei teinud seda. Ei saatnud Linköpingisse Hamadi sõrmejälgi. Sest seda polnud vaja, muidugi ta juba

teadis seda. Sellest kohtuasja teha polnud enam mõtet, kord oli ta ju otsustanud kuriteost mitte teatada. Võib-olla peitus selles olukorras praegu ka mingisugune kindlus. Sest kuidas ta reageeriks, kui tehnilised tõendid lõplikult tõestaksid, et Jamal Hamad on See Teine Mees? Tema lähedane sõber ja usaldusisik? Või veel hullem: kui pärast nii pikka aega selgub, et Hamad on süütu? Igal juhul variseks Petra maailm – mille ta oli pärast neid sündmusi nii raske vaevaga üles ehitanud – kokku … Ei, need küsimused käisid tal üle jõu.

Kuid Petra hoidis Hamadi endast eemale, püüdis suhtuda temasse neutraalselt ja asjalikult ega andnud mehele võimalust võidutseda või talle kahju teha. Sest selle peal too mees ju väljas ongi, seda oli kinnitanud ka Sjöberg, kui Petra talle vägistamise üksikasjad ära rääkis. Võim ja kättemaks – Selle Teise Mehe peas liikusid need motiivid. Võim, sest see ongi vägistamine, ja kättemaks, sest Petra käe läbi oli Peder Fryhk luku ja riivi taha pandud. Pornopilt Brandtile oli katse – mis äärepealt oleks õnnestunud –, et Petra kinga saaks. Kättemaks. Võim.

Seni oli Hamad olnud ettevaatlik. Varem, kui tal oli võimalus, oli ta Petra alati enda lähedal hoidnud. Inimene, kellele toetuda. Tahtis naist alati puudutada, pani käe ümber, vaatas sügavalt silma, tundis huvi. Kuid sellega asi ka piirdus.

Ei püüdnud läheneda, ei läinud üle piiri. Ometi oleks tal olnud Petrat kerge ära rääkida. Hamad oli nutikas, kena, soe ja võluv, mida veel tahta? Lisaks oli mees hiljuti lahutanud. Kogu aeg oli Hamad olnud huvitatud vaid ühest asjast: teha Petra tahte vastaselt temaga seda, mida tahtis. Asi oligi ainult selles, Petra oli sellele mehele olnud lihtsalt mänguasi, märg unenägu.

Võidurõõmu see mees aga maitsta ei saa. Petra ei olnud kunagi end talle nõrgana näidanud. Oli end kiiresti kogunud.

Tõusis peaaegu kohe jalgele. Huvi meeste vastu oli pärast peaaegu poolteist aastat tagasi toimunud vägistamist olnud olematu, kuid nüüd oli ta üle saanud sellestki. Ei teagi, kuidas see küll õnnestus. Petra naeratas selle absurdse olukorra peale mõeldes. Sellest ei tule kunagi midagi, sellest *ei tohi* kunagi midagi tulla, aga see oli olnud meeldiv. Hea enesehinnangu jaoks. Ühekordne asi küpses eas mehega. Pereisaga. See polnud olnud tal plaanis, kui nad paari nädala eest kohtusid, kui Petra mõne sõbraga väljas pidutses. Algul oli naine täiesti tõrjuv, aga mees lõi tema kaitsekilpi hästi sihitud kiilu, rääkis nii huvitavaid asju, et lõpuks oli Petra nõus oma kodus mehega tassi teed jooma. Üks asi viis teiseni. Ta ei kahetsenud midagi, oli selles olukorras täiesti teadlikult ega lootnud midagi, vastupidi. Sama paistis kehtivat ka mehe puhul. Paar korda olid nad kiiruga küpsel moel ja olukorda eitamata vestelnud. Punktid täiskasvanulikkuse eest.

Trålgrändi jõudes otsisid Petra ja Hamad üles Bertil Schwartzi, kuuekümneaastase üksi elava mehe, kes ei teadnud surnud naisest ja tema lastest midagi. Ta väitis, et ei olnud neid isegi märganud, ning Hamad ja Westman ei kuulnud temalt ka midagi, mis oleks andnud põhjust teisiti arvata. Pesuköögi graafik oli neile kinnitanud, et Catherine Larsson oli tõepoolest selle teisipäeva hommikupoolikuks aja kinni pannud. Lähimatel naabritel – kes elasid temaga samal korrusel – polnud ka midagi lisada. Keegi perekond Larssoniga lähemalt ei suhelnud, aga kõik majaelanikud olid ühte meelt, et perekond elas vaikselt, lapsed olid armsad ja nende ema tervitas alati sõbralikult.

Oli märgatud, et tema elus figureeris rootslase välimusega mees, aga kas see oli härra Larsson või keegi teine, seda ei teadnud keegi. Ka mees oli olnud tagasihoidlik, kuigi trepikojas

kohtudes tervitas samuti. Võimalik, et ta aeg-ajalt ööbis seal, siiski ei teadnud keegi kindlalt, kuidas asjad selle suhtes olid. Võib-olla rääkis selle vastu suur vanusevahe, aga naise isa ta ju olla ei saanud. Mõnikord oli seda meest nähtud välja minemas või lastega koju tulemas.

Aeg-ajalt käis Catherine Larssonil külas temaga samas vanuses, samuti asiaatliku välimusega naine.

Tüli ega kõrgendatud hääli Larssoni korterist ei olnud naabrid kunagi tähele pannud. Mõrva ajal, nüüd kohtumeditsiiniliselt kindlaks tehtud ajavahemikus laupäeva õhtust pühapäeva hommikuni, ei olnud majas keegi märganud midagi ebatavalist ega näinud ka kedagi Catherine Larssonile külla minemas.

Naaberkinnistul, kus elas ka Bertil Schwartz, küsitlesid politseinikud 25-aastast naist Elin Langet. Ta oli üsna väike, blond ja lühikeste juustega, ning nägi kitsaste teksade ja Brasiilia värvides T-särgiga välja sportlik ja reibas. Selgus, et Elin oli tegelikult korra just pesuköögis Catherine Larssoniga kokku puutunud. Kuna naine oli hiljuti käinud Aasia reisil, küsis ta puhtast uudishimust Catherine'ilt tema päritolu kohta ning sai teada, et naine oli üles kasvanud ühel Filipiinide saarel, mida reisi ajal oli külastanud ka Elin, nimelt Negrosel. Negros oli Elin Lange sõnul Filipiinide väga vaene piirkond, seega ei olnud tema arvates üllatav, et Catherine oli leidnud töö turismisektoris teisel saarel nimega Mindoro. Seal oli ta lõpuks kohtunud Rootsi mehega, kellesse oli armunud, temaga koos Rootsi tulnud, siin nad abiellusid ja said lapsed. Catherine oli Elinile tunnistanud, et nüüd elavad nad lahus, kuid laste kodu on Rootsis ja ka tema ise tunneb end sõbralike rootslaste seas hästi. Sügaval sisimas oleks ta ilmselt pigem tahtnud koju tagasi minna, kuid laste pärast jäi paigale.

„Turismisektor …?“ küsis Westman.

Elin Lange vaatas teda tuka alt, enne kui kõhklemisi oma mõtteid väljendas.

„Jah, see tähendab … Üksikasjad jutuks ei tulnud, temaga oli lihtsalt meeldiv rääkida. Filipiinlased on väga sümpaatne rahvas ja neid lihtsalt tuleb armastada. Aga noh … Kui oled Mindoro turismipiirkonnas käinud, siis ilmselt ei tule esimesena pähe hotelli vastuvõtutöötaja … Ega samas kõik ka … Ja ei tohiks olla eelarvamusi … Ah, mul ei ole õrna aimugi.“

Westman noogutas mõtlikult.

„On sul ehk veel midagi lisada? Sa oled siiani ainus, kes on Catherine Larssoniga paar sõnagi rohkem rääkinud kui lihtsalt tervitanud.“

„Ta oli õudselt meeldiv,“ vastas Elin Lange. „Nagu nad alati on. Küll aga igatses koju ja ma saan sellest aru. Külm ja kole ja eraldatud … Ainus, mida see riik siin pakub, kui armastus otsa saab, on heaolu.“

Paar sekundit valitses vaikus, siis lisas ta:

„Kuidas saab keegi tappa kaks väikest last …?“

„Kui sul veel midagi meelde tuleb, siis võta meiega ühendust,“ lausus Hamad ja ulatas visiitkaardi.

„Kindlasti võtan,“ vastas Elin Lange, heitis kaardile kiire pilgu ja pistis selle teksade tagataskusse.

„Järgmine kord pesuköökі minnes ära seda unusta,“ pilgutas Hamad talle silma ja naine turtsatas naerda, justkui tänades, et mees oli pingelist õhkkonda leevendanud.

Westman naeratas neutraalselt.

*

Christer Larsson oli lähenemas kuuekümnendale eluaastale, kuid hallinevatest juustest hoolimata nägi oluliselt noorem välja. Ta oli pikk ja sale, heas vormis ja tugevate kätega ning tema pruunide kurbade silmade pilk oli pisut eemalolev.

Pealtnäha üllatumata palus ta uurijad oma korterisse, mis asus Fredhällis tornmaja kolmandal korrusel. Väike ühetoaline korter oli küll tagasihoidlik, kuid korras ja puhas. Aknal seisis mitu tervisest pakatavate taimedega potti ja seintel rippusid mõned raamitud fotod ja plakatid. Ühes seinas oli suhteliselt suur raamaturiiul, mis oli täis raamatuid ja mitte midagi muud. Läbi köögi tuppa minnes märkas Sjöberg, et ka see oli puhas ja koristatud.

Politseinikud istusid diivanile, Sjöberg oletas, et öösiti täidab see ka voodi rolli. Larsson istus tugitooli, nõjatus ette, jalad laiali, suured käed põlvede vahel rippu. Pilk suunatud vaibale.

„Sa oled abielus Catherine Larssoniga?“ alustas Sjöberg.

„Jah,“ vastas Christer Larsson pilku tõstmata.

„Kuid te ei ela enam koos?“

„Ei, ta kolis ära.“

Mees rääkis väga aeglaselt ja Sjöberg kahtlustas, et ta on mingi aine mõju all.

„Kas sa oled kaine?“ küsis ta.

Ka see ei paistnud Christer Larssoni üllatavat, kui, siis tundis mees vaid mõõdukat huvi.

„Jah,“ vastas ta lihtsalt.

„Kas sa võtad mingeid ravimeid?“

„Ei, ei võta,“ vastas ta napilt. „Tahtsite veel midagi küsida?“

„Kas sa suhtled endiselt oma naisega?“ jätkas Sjöberg esialgset juttu.

„Ei saa öelda, et me suhtleme. Paar korda on lastega siin käinud."

„Paar korda? Millal viimati?"

„Kaks korda, ma arvan. Viimati aasta tagasi."

„Sina oled ju laste isa?"

„Mhmh."

„Sa ei ole neil siis külas käinud?

„Ei, ei ole."

„Aga sa tead, kus nad elavad?"

„Aadressi sain, aga ma ei tea, kuhu selle panin."

Sandéni, kelle puhul kannatlikkus polnud tugevaim külg, ajas vestluse aeglane kulg närvi ja ta segas vahele.

„Laupäeva õhtul näiteks ei käinud seal?"

„Ei, Catherine'i ja laste juures kodus pole ma kunagi käinud."

Larsson vastas Sandéni pilgule killukese trotsiga väsinud silmades. Sjöberg viipas Sandénile rahustavalt ja hingas sügavalt sisse, enne kui jutujärje üle võttis.

„Kahjuks peame sulle teatama, Christer, et Catherine ja lapsed … ei ole enam elus."

Larssoni näole kerkis kahtlev naeratus.

„Kas te teete minuga nalja?"

„Kahjuks mitte," vastas Sjöberg tõsiselt. „Nad leiti täna hommikul oma korterist surnuna."

„Õnnetus?"

Sjöberg raputas pead.

„Ei, me kahtlustame, et nad on tapetud."

„Kes seda tegi siis?"

Christer Larssoni toon ei muutunud, kuid pilk paistis nüüd teravam.

„Me ei tea seda. Arvasime, et sa oskad meid aidata."

„Te ilmselt kahtlustate, et see olin mina?“

„Selle tahaksime välistada, aga vajame sinu abi. Mida sa tegid, ütleme, laupäeva õhtul kella kuuest kuni pühapäeva hommikul kella kuueni?“

„Ma ei teinud midagi, mida keegi saaks tõestada. Olin kodus, sõin, vaatasin telekat ja magasin. Käisin küll poes õhtusöögiks asju ostmas, aga seda ei mäleta vist keegi.“

„Mis poes sa käisid?“

„Stagneliusvägeni ICAs.“

„Kas sa maksid kliendikaardiga?“

„Jah, kindlasti.“

„Tore, siis seda saame vähemalt kontrollida.“

„On sul midagi selle vastu, kui ma su vannituppa vaatan?“ sekkus Sandén.

Larsson raputas pead.

„Ja natuke musta pesu sees tuhnin?“

„Tee, mis vaja,“ vastas Christer Larsson üles vaatamata.

Sandén tõusis püsti, läks väiksesse esikusse ja kadus vannituppa.

„Kas sa saad mulle natuke enda ja Catherine’i suhtest rääkida?“ küsis Sjöberg. „Kuidas te tuttavaks saite, miks suhe lõppes, miks te pole kaua aega kohtunud, sinu suhtlusest lastega ja nii edasi.“

Christer Larsson ohkas sügavalt, oli hetke vait ja hakkas oma lugu jutustama. Sjöberg otsustas, et võtku see aega palju võtab, ei hakanud meest katkestama ega tagant kiirustama.

„Keegi töö juurest käis Filipiinidel ja talle seal väga meeldis. Mulle see tookord erilist pinget ei pakkunud, polnud kunagi kusagile kaugemale reisinud, aga mõne aasta pärast otsustasin end kokku võtta ja midagi teistsugust teha, nii et otsustasin, et lähen

käin seal ära. Nii ma ka tegin, ostsin reisiraamatu kaasa ja läksin lihtsalt sinna. Käisin erinevates kohtades ja Mindorol kohtasin Catherine'i. Aastaid polnud mul naist olnud ja ega ma olnud eriti huvitatud ka siis, aga tema oli päris järjekindel, võib vist öelda, ei andnud alla. Ma ei saanud aru, mida ta minusugusest vanast puuhobusest tahab, kuid ta oli visa. Lõpuks hakkasin temasse ka kiinduma. Ta äratas vanamehe taas ellu. Nagu sündisin uuesti."

Ta vaatas Sjöbergi veidi häbelikult, kuid ta silmis oli ka säde, mis meenutas rõõmu.

„Reisisime kolm kuud ringi ja olime tõepoolest armunud. Ta tegi mu tuju heaks. Nii et tõin ta Rootsi, ta kolis siia minu juurde ja me abiellusime. Siis tulid lapsed. Toredad lapsed. Sõnakuulelikud, nendega polnud mingit muret, ei karjunud ega tülitsenud. Catherine oli nendega hea, hea ema. Mina aga kaotasin aja jooksul huvi. Põhjust nagu polnudki, aga selline ma olen. Nii et muutusin järjest enam tagasi endaks ja Catherine'il ei õnnestunud minusse enam elu sisse puhuda, nii et lõpuks ta lihtsalt väsis. Tüli või midagi sellist polnud, aga ühel päeval kolis ta lastega siit ära, ja väga õigesti tegi. Ta peab elama, isegi kui mina olen selline, nagu olen."

Sandéni toimetamise helide saatel jäid nad hetkeks vait. Sjöberg mõtles, kas ja millal sõnum Larssonile kohale jõuab. Mehega oli midagi valesti. Sjöberg ei osanud hinnata, kas ta oli depressioonis või puudus tal üldse empaatiavõime. Kuidas seda nimetatakse? Autistlike joontega? Kas see võib olla seotud äkilise tugeva agressiivsusega?

„Kuidas nad surid?" küsis Christer Larsson rahulikult.

Sjöberg otsis mehe pilku, kuid see oli jälle suunatud vaibale jalge vahel.

„Nende kõrid olid läbi lõigatud," vastas Sjöberg asjalikult.

Nüüdki ei mingit reaktsiooni.

„Lastel ka?“

„Lastel ka.“

Christer Larsson hoidis pilgu ikka maas. Sandén tuli vannitoast välja ja raputas pead.

„Kas sina ostsid Catherine'ile korteri?“ küsis Sjöberg.

„Mul pole raha.“

„Kuidas sa ise siis ära elad?“

„Olen pensionil.“

„Mis põhjusel?“

„Depressiooni tõttu.“

„Alates …?“

„Juba palju aastaid.“

„Aga ravimeid ei võta?“

Christer Larsson raputas pead.

„Need nagu ei aidanud,“ vastas ta.

„Kas sa maksad lastele elatisraha?“

„See pole kunagi arutlusele tulnud.“

„Et ei maksa siis?“

„Ei, ma ei maksa elatisraha.“

„Aga Catherine, mis tööd tema tegi?“

„Ma ei tea. Pärast koristusfirmast koondamist on olnud töötu.“

„Ma võin sulle öelda,“ ütles Sjöberg nüüd pisut teravama tooniga, „et see Södermalmi korter, kus ta lastega elas, maksis hirmus palju raha, üle kahe miljoni. Mis sa arvad, kust ta sellise summa sai?“

Christer Larsson ei vastanud.

„Ta kas teenis mingil viisil palju raha või siis maksis keegi teine selle korteri kinni. On sul selle kohta mingeid kommentaare?“

Larsson raputas pead. Sandén tundis, et peaks kasutama veidi karmimaid meetodeid.

„Ta võis lotoga võita, võis panka röövida, võis tänaval kerjata või endale rikka mehe leida, kes teda toetas. Väidetavalt käis tal hoolega külas üks sinu vanuses mees. Kas see võisid olla sina või oli see äkki tema kupeldaja?“

Sjöberg põrnitses Sandéni pahaselt, kuid pidi endale tunnistama, et vastust ootas põnevusega. Larsson omakorda vastas trotslikult Sandéni pilgule.

„Ta ei olnud prostituut,“ ütles ta sama hajameelselt nagu seni, kuid alatoonis kõlas iroonia. „Ta ei röövinud panku. Aga kindlasti võis tal olla mingi mees. Ma pole temaga kaua aega rääkinud.“

„Äkki muutusid armukadedaks ja võtsid asjad oma kätte?“ jätkas Sandén, kuid Larsson oli vait.

„Kas tal oli mõni suhe, millega sa kursis oled?“

Sjöberg proovis uuesti sõbralikku lähenemist ja Larsson vist tundis seda, sest vastas oma tavalise kõlatu häälega:

„Tal oli sõbranna, kes oli samuti pärit Filipiinidelt. Tema nimi on Vida, nad töötasid samas kohas.“

„Koristusfirmas?“

„Jah, ja pärast seda ka.“

„Mustalt?“ küsis Sjöberg.

Larsson noogutas jõuetult.

„Kui ma enne küsisin, siis sa ei teadnud sellest midagi.“

„Kurat, te olete ju politseist. Nüüd ma ju ütlen seda.“

Sandén neelas alla terava kommentaari ja küsis hoopis:

„Kelle juures ta koristas? Kuidas ta kliente leidis?“

„Nagu ma aru sain, koristas ta eraisikute juures, kellega ta tutvus firmades, kus koristajana töötas.“

„Kui palju ta sellega teenis?“ uuris Sandén järjekindlalt.

„Ma arvan, et seitsekümmend krooni tunnis. Nädalas võis see teha paar tuhat.“

„Mustalt!“ hüüatas Sandén. „See on kuradi suur sissetulek.“

„Norra Hammarbyhamneni korteri jaoks ei piisa sellegipoolest,“ märkis Christer Larsson.

Sjöberg ja Sandén vahetasid pilke.

„Kas sul on relv?“ küsis Sjöberg.

„Ei,“ vastas Larsson ruttu.

„Kas sul on midagi selle vastu, kui me natuke ringi vaatame?“

„Te olete seda juba teinud,“ vastas Larsson, pani käed rusikasse ja virutas kokku.

„Tahaksime seda natuke põhjalikumalt teha,“ vastas Sjöberg oma sõbralikuma häälega.

„Kas see on läbiotsimine?“

„Ei, aga võib selleks saada, kui sa koostööd ei tee,“ lausus Sjöberg ähvardavalt, lootes Christer Larssoni hirmutada, nii et too sõna kuulaks.

„Tehke, nagu soovite,“ vastas Larsson alistunult. „Ma istun siin.“

„Kas ma võin paluda keldriboksi võtit?“ küsis Sandén kõvera naeratusega ja sirutas käe.

Neljakümne viie minuti pärast lahkusid nad selle veidra mehe juurest, ilma et oleksid leidnud midagi, mis juhtumile valgust oleks heitnud. Põuetaskus ümbrikus olid Sjöbergil siiski mehe sõrmejäljed.

„See oli üks kuradi kahtlane tüüp,“ arvas Sandén, kui nad autosse istusid.

„Nojah, ta oli ilmselgelt depressioonis,“ lausus Sjöberg kõhklevalt. „Kas sinu meelest ei või nii olla?“

Sandén keeras süütelukus võtit ja heitis enne tagurdamist pilgu üle õla.

„Ühtki pisarat küll silma ei tulnud, kui teada sai, et naine ja lapsed mõrvatud on."

„Depressioon võib olla mingit laadi emotsionaalne halvatus. Kui ta nende vastu tugevaid tundeid oleks tundnud, siis ei oleks ta neid nii lihtsalt oma elust välja lasknud," mõtles Sjöberg valjusti.

Sandén keeras rooli ja sõitis aeglaselt tänavale.

„Võib-olla ta ei lasknudki. Ta hoopis vabastas nad. Klassikaliselt. Meile ta valetas. Miks ta oleks pidanud seda tegema, kui pole midagi varjata? Muide, miks sa teda selle küsimuse ette ei pannud?"

„Kas sa mõtled, et ta teadis, kus nad elasid? Otsene vale see ju polnud," vastas Sjöberg. „Selle asja peale saame pisut mõelda."

„Ta on suur ja tugev ning oleks suutnud neid mõrvu sooritada," nentis Sandén. „Korterisse sisse tungima ta ei pidanud, sinna lasti ta kindlasti probleemideta. Pesu pesta oli tal ka piisavalt aega. Vannitoas oli pesumasin, pesukorvis oli vaid paar asja ja prügikast oli ka tühi."

Sjöberg heitis pilgu Dagens Nyheteri pilvelõhkuja poole. Hallis külmas märtsipäevas paistis see paljas ja igav.

„Kurat, kui aeglaselt see mees rääkis! Ma hakkasin vaikselt juba plahvatama," sõnas Sandén muiates ja raputas pead.

„Jah, panin tähele," pomises Sjöberg. „Hea, et me erinevad oleme. Kas vannitoa kapis oli ravimeid?"

„Vannitoa kapis polnud ravimeid," kinnitas Sandén. „Selles mõttes tundub olevat täiesti omaette klass."

„Ravimitest rääkides, kuidas sa ise ennast tunned?"

Sandén kõhkles hetke, enne kui vastas. Sõber eelistas teemat vältida, Sjöberg teadis seda, aga ta lihtsalt pidi. Vaid kuus kuud tagasi oli Sandén saanud insuldi ja tunnistajalt ütlusi võttes kokku varisenud. Kiirabi tuli ruttu ja tulemuse jaoks oli see otsustava tähtsusega. Sõber sai kiiresti ravile, oli paar kuud haiguslehel ja seejärel töötas osakoormusega. Vasaku kehapoole liikuvus oli piiratud, kuid Sjöberg poleks kunagi uskunud, et Sandén suudab end taastada sellise sihikindlusega, nagu ta seda tegi, ning nüüd oli ta füüsiliselt enam-vähem taastunud. Jäi küll oht, et tuleb uus ja raskem insult. Kuid pole halba ilma heata, Sandén oli muutnud oma toitumisharjumusi ja kaotanud vähemalt kakskümmend kilo.

„Hästi," vastas ta. „Kõik on korras. Ma võtan oma tabletti, muidu on kõik nagu tavaliselt. Muret pole."

„Kas on plaan ka täisajaga tööle hakata?"

„Kurat, ma juba töötan täisajaga," vastas Sandén vilituse naeratusega.

„Jah, aga vaata, et sulle selle eest makstaks ka."

Hakkas lund sadama. Taevast langesid alla suured rasked lumehelbed, aga enne kui nad Östgötagatani politseimajani jõudsid, oli lumesadu vihmaks muutunud. Catherine Larssonile poleks see meeldinud, mõtles Sjöberg.

*

Kui Sjöberg jaoskonnas oma kabinetti tagasi jõudis, seisis laual karp. Bella Hansson oli ootuspäraselt sõna pidanud ja saatnud talle kenasti kingakarbilaadses pakendis sõnade ja piltidena Catherine Larssoni elu. Kõrval seisis varem saadud väike kilekott. Ta pani ukse kinni ja võttis istet.

Alustas fotodest ja sai peagi aru, et oma kaamerat Catherine Larssonil ilmselt polnud. Pildid olid teinud kas lähedased Filipiinidel või Rootsi professionaalsed fotograafid. Mõnda aega vaatas ta laste eri vanuses tehtud tõenäoliselt lasteaiast pärit portreefotosid.

Ohates tõstis ta need kõrvale ja võttis ühe perefoto ning mõned pulmapildid, mille autor oli samuti proff. Mõtlikult uuris ta mõne minuti armunud paari. Christer Larssoni veel mitte nii hallid juuksed olid hoolikalt kammitud, ta oli päevitunud ja vaatas ebamääraselt naeratades kaamerasse. Seljas tume ülikond ja nööpaugus punane roos. Lihtsas valges kleidis Catherine vaatas naeratades pooleldi profiilis üles oma värske abikaasa poole. Mees oli naisest peajagu pikem ja tema suur käelaba kattis tolle palja õla täielikult.

Kas see mees on mõrvar? Mitte siin, aga mis kõik võis olla pildi tegemise hetkest saadik juhtunud? Inimesed muutuvad, olukorrad muutuvad. Christer Larsson oli taas langenud tagasi oma endisse minasse, mis iganes see ka tähendaks.

Ja mis oli juhtunud Sjöbergi endaga? Ta on seadnud ohtu enda ja perekonna tuleviku. On tundmatu naise pärast pannud mängu oma elu suure armastuse, oma parima sõbra, oma kaaslase, oma armastatud Åsa. Naise pärast, kes ilmus eikusagilt ja kes mõistusega võttes ei saa talle midagi tähendada.

Margit Olofsson, naine Sjöbergi unenägudest, kuid mitte mingil moel tema unistuste naine. Harva lubas mees endal selle mõtte lõpuni mõelda, kuid nüüd oli see seal ja ta ei suutnud seda peatada. Millega ta ometi tegeleb? Ta koondas kogu vaimse jõu, et end veenda, et selle looga peab olema lõpp. Nüüd. Või järgmine kord. Nad kohtusid Margitiga harva, aga kui Sjöberg ärevil oli, siis otsis lohutust just selle naise embusest. Miks,

seda ta ei teadnud. Åsa oli alati hea lohutaja olnud, kuid pärast nende unenägude tulekut oli Sjöberg muutunud. Saanud teiseks inimeseks. Hirmunud meeleheitlikuks väikeseks reetlikuks sitapeaks.

Unenäos seisab ta alati kastemärjal murul ja vaatab oma paljaid jalgu. Üles ei julge vaadata, kuigi teab, et peaks seda tegema. Pea tundub nii raske, et vaevu jaksab seda tõsta. Võtab kokku julguse ja jõu, et nägu ülespoole pöörata, ja siis näeb teda. Kaunist naist, kelle säravpunased juuksed on pea ümber nagu päike. Naine teeb mõned tantsusammud ja tema üllatunud pilk kohtub Sjöbergi omaga. Mees sirutab käed naise poole, kuid kaotab tasakaalu ja kukub joonelt selili. See naine on Margit, sai Margitiks pärast seda, kui nad aasta eest sarimõrvade juurdluse käigus esimest korda kohtusid. Mõistus ütles Sjöbergile, et peab punkti panema, kuid too naine tähendas talle nii kohutavalt palju. Äratas temas midagi, millest ta aru ei saanud. Midagi uut? Midagi vana?

Külmavärinaga raputas ta ebameeldivad mõtted maha ja sirvis jälle fotosid. Ta köhatas, köhatas minema häbitunde oma tegevuse pärast. Köha muutis ta kuidagi jälle täiskasvanud meheks, ta sirutas selga, nagu tahaks oma autoriteeti veelgi kindlustada.

Silma hakkas üks fotoboksi pildisari. Neljal värvilisel fotol olid Catherine ja veel üks Aasia naine. Esimesel kahel nägid nad lihtsalt meeldivad ja õnnelikud välja, kolmandal tegid naljakaid nägusid ning neljandal nad enam ei istunud, vaid paistis, et tantsivad, käed üles tõstetud ja nägudel uued naljailmed. See on siis Vida, mõtles Conny Sjöberg. Tema peame üles otsima.

Ülejäänud fotodel olid ilmselt Catherine Larssoni kodumaalt pärit sõbrad ja sugulased. Naist ennast piltidel ei olnud, ilmselt

olid need saadetud talle pärast Rootsi kolimist. Catherine'i elust koos Christer Larssoniga polnud ühtegi pilti. Kõik kirjad ja postkaardid olid tulnud Filipiinidelt ja kirjutatud Sjöbergile tundmatus keeles. Peaks laskma ära tõlkida.

Ta lappas karbikese sisu kiiresti läbi ja tõstis eraldi hunnikusse kõik Catherine Larssoni rahaasju puudutava: kviitungid, arved, kontoandmed ja deklaratsioonid. Nendega tegelema hakates polnud mingi juhtlõnga otsagi veel silma hakanud.

Oli vaja jalgu sirutada, ta tõusis ja läks koridori. Heitis pilgu Einar Erikssoni kabinetti. Ikka veel tühi. Sjöberg vandus endamisi, mõeldes, et peab nüüd ise toimetama selliste asjadega, mis tavaliselt olid Erikssoni ülesanne: telefonikõned ametiasutustega, otsingud andmebaasides ja muu selline, millega ta ise harjunud ei olnud.

Paari tunni pärast oli ta vastumeelsusest hoolimata suutnud Catherine Larssoni rahalistes toimingutes avastada mingisuguse struktuuri: oma korteri oli naine ise 1. juunil 2006 ostnud, kui 2 115 000 krooni suurune summa SEB pangakontolt müüja kontole kanti. Samamoodi oli mõned nädalad varem omanikku vahetanud esimene sissemakse, 235 000 krooni. Raha oli pannud naine ise oma kontole poole aasta jooksul erinevates Stockholmis asuvates kontorites 20 000 krooni suuruste sularahasissemaksetena. Pärast korteriostu kanti tema kontole iga kuu lõpus veel 5000 krooni. Pankade kontoritesse helistades leidis Sjöberg mõned inimesed, kes neid tehinguid mäletasid ja olid ühte meelt, et need sissemaksed olid tõesti tema enda tellitud. Küsimus oli ainult selles, kust see raha tegelikult pärit oli.

Muuski osas oli ta oma rahaasjade eest hoolitsenud ise. Lisaks igal kuul laekunud 5000 kroonile tuli kontole ka lastetoetus.

Lastetoetus oli olnud ainus toetus. Arved maksis ta igal kuul ise ja õigel ajal. Kontol olev raha kattis üsna täpselt püsikulud. Jooksvaid kulusid paistis ta olevat tasunud jooksvatest sissetulekutest.

Majanduspolitsei kolleegi abiga uuris Sjöberg ka Christer Larssoni rahaasju ja seal ei viidanud miski, et Catherine'i raha võinuks tulla temalt. Ka Christer Larssonil oli konto SEB-s, nii et soovi korral oleks ta saanud naise kontole märkamatult ülekandeid teha. Taolist soovi ilmselgelt ei olnud, sest elatise maksmisest polnud märki.

Kas Catherine Larssoni elus oli olnud müstiline heategija ja kes see sel juhul olla võis? Keegi, kes naist armastas? Keegi, kes teda mingil viisil ära kasutas, kuid enda eest siiski maksis? Keegi, kes naisele võlgu oli? Või oli see tõesti tema enda raha – teenitud kahtlemata küsitaval viisil, kuid ikkagi tema oma?

Sjöberg sirutas käe telefoni järele, helistas kummalisel kombel infotelefonile ja palus end ühendada Telia klienditeenindusega. Pärast mitut katset jõudis ta õigesse kohta ja suutis paljude takistuste kiuste saada Catherine Larssoni telefoni viimase kuue kuu sissetulevate ja väljaminevate kõnede eristuse. 20 minuti pärast lubati see faksiga kohale saata.

Siis lõikas ta välja pildiseeria ülemise foto, kleepis valgele paberile ja tõmbas võõra naise ümber pastakaga ringi. Pildi alla kirjutas loetavas käekirjas: „Kas keegi teab, kes see naine on? Seoses mõrvajuurdlusega peab Hammarby politsei temaga võimalikult ruttu ühendust saama. Palun helistage allolevale telefoninumbrile …" Siis pani jope selga ja tormas läbi koridori ning treppidest alla, paberid käes.

Viieteistkümne minuti pärast oli ta Skånegatanil hispaaniakeelsete inimeste katoliku koguduses, kus kinnitas teadetetahvlile ise tehtud tagaotsimiskuulutuse. Ta kõrvale ilmus lõunaameeriklase välimusega lühike keskealine mees.

„Tere, mina olen Conny Sjöberg Hammarby politseist," ütles Sjöberg ja ulatas käe.

„Tere. Joseph," vastas mees naeratades.

Sjöberg tõmbas käega läbi märgade juuste, et vihmamärg salk õigesse kohta seada.

„Me uurime ühte mõrva, või täpsemalt öeldes kolme mõrva. See naine ja tema kaks last leiti täna hommikul tapetuna oma kodus," selgitas ta.

Ta osutas Catherine Larssoni rõõmsale näole ja jätkas: „Tundub, et sõpru tal eriti polnud, aga see võib olla tema parim sõbranna. Mõlemad on pärit Filipiinidelt. Kas teil on sealt palju külastajaid?"

„Jah, muidugi," vastas Joseph Sjöbergi kuulutust uurides kuuldava aktsendiga. „Paljud filipiinlased tulevad siia, kuigi enamik neist ei oska sõnagi hispaania keelt. Filipiinid olid ju kunagi Hispaania koloonia."

„Kas keegi neist ei tule teile tuttav ette?" proovis Sjöberg.

„Ei, kohe mitte. Terve perekond tapetud? See on õudne lugu. Kui vanad lapsed olid?"

„Kaks ja neli."

„Kuidas matused on korraldatud?"

„Ma ausalt öeldes ei tea," vastas Sjöberg. „Selle kohta peame küsima naise lähedastelt."

„Kui vajate meie teenuseid, siis olete loomulikult teretulnud. Ma uurin, kas mõni meie külastajatest neid naisi tunneb."

„Oleksin väga tänulik," ütles Sjöberg. „Peame kindlasti tema sõbranna leidma."

Ta osutas naeratavale näole fotol.

„Ta nimi on ilmselt Vida," lisas ta.

„Vida," ütles väike mees mõistatuslikult. „Siis me leiame ta kindlasti."

Kolmkümmend viis minutit pärast kõnet Teliaga oli Sjöberg jälle oma laua taga ja faks ei olnud ikka veel saabunud. Ta võttis taas telefonitoru ning jõudis lõpuks sama mehe juurde, kellega enne rääkinud oli, ja kümme minutit hiljem oli nimekiri käes. Ta mõtles endamisi, kui kaua see aega oleks võtnud, kui ta poleks helistanud ja survestanud. Einaril on alati nii, mõtles ta. Einari pidev paha tuju on Telia süü.

Ta istus laua taha ja vaatas kõneväljavõtte läbi. See polnud pikk. Ta kujutas ette, milline oleks Sjöbergide perekonna väljavõte – kaks täiskasvanut ja viis last pidevalt lobisemas. Noh, peaaegu kolmeaastaseid kaksikuid Christofferi ja Jonathani võis süüdistada küll paljudes asjades, aga mitte suurtes telefonikuludes.

Telia klienditeenindajalt oli ta teada saanud, et mobiiltelefoni lepingut Catherine Larssonil nende juures ei olnud. Ühtegi mobiili ei leitud ka korterist, kuid Sjöberg pani kirja, et peab küsima ka teistelt operaatoritelt. Kulus veidi üle tunni, et koostada nimekiri kõigist, kes Catherine Larssonile olid helistanud või kellele tema oli helistanud. Ükski neist ei kandnud nime Vida. Ta printis nimekirja välja, pani sinna kollase kleepsupaberi märkusega „Uuri välja, milline suhe oli neil inimestel Catherine Larssoniga" ja jättis Einar Erikssoni lauale.